

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΕ ΘΑΛΑΣΣΕΣ & ΑΚΤΕΣ: ΕΝΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τι είναι;

Ανθεκτικά παρασκευασμένα ή επεξεργασμένα στερεά που καταλήγουν σε θάλασσες ή ακτές χαρακτηρίζονται ως θαλάσσια απορρίμματα. Προέρχονται από απευθείας απορρίψεις, αμέλεια ή ατύχημα ή φτάνουν στη θάλασσα μέσα από ποτάμια, υπονόμους ή με τους ανέμους.

Γιατί αποτελούν πρόβλημα;

- Απειλούν την άγρια ζωή και τα οικοσυστήματα: θαλάσσια θηλαστικά, ερπετά, ψάρια και θαλασσοπούλια συχνά παγιδεύονται ή τρώνε σκουπίδια.
- Απειλούν την ανθρώπινη υγεία και την ευημερία: απορρίμματα σε θάλασσες και ακτές μπορεί να προκαλέσουν τραυματισμούς και ζημιές.
- Μπορεί να προκαλέσουν συσσώρευση τοξικών ρύπων: τοξικές ουσίες που πιθανόν εκλύονται από τα απορρίμματα μπορεί να συσσωρευτούν στους οργανισμούς, είτε απευθείας με την κατάποση είτε περνώντας από τον έναν κρίκο της τροφικής αλυσίδας στον επόμενο.
- Ταξιδεύουν και μεταφέρουν οργανισμούς: τα ελαφριά αντικείμενα συχνά μεταφέρονται πολύ μακριά από το σημείο απόρριψής τους με τα θαλάσσια ρεύματα, τα κύματα και τους ανέμους. Μπορεί να μεταφέρουν οργανισμούς οι οποίοι στον τελικό προορισμό διαταράσσουν την ισορροπία των αυτοχθόνων ειδών.
- Έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής: για παράδειγμα, ένα πλαστικό μπουκάλι αποτελεί απειλή για τη θαλάσσια ζωή και τους ανθρώπους για εκατοντάδες χρόνια, έως ότου αποικοδομηθεί.
- Δύσκολα παρακολουθούνται: είναι σχεδόν αδύνατο να παρακολουθήσουμε την πορεία και την κατάληξη ενός θαλάσσιου απορρίμματος.
- Δεν τα βλέπουμε ή δεν τα φτάνουμε! Από τη μια πλευρά, τα μικρο-απορρίμματα δεν διακρίνονται λόγω μεγέθους. Από την άλλη, πολλά βαριά απορρίμματα καταλήγουν στο βυθό. Και στις δύο περιπτώσεις είναι σχεδόν αδύνατο να τα απομακρύνουμε.

Ένα πρόβλημα χωρίς σύνορα

Απορρίμματα συναντάμε να κείτονται σε ακρογιαλιές ... να πλέουν στις θάλασσες σε όλα τα βάθη ... ακόμα και στα πιο «παρθένα» μέρη του πλανήτη... στην Αρκτική, την Ανταρκτική, καταμεσής στους ωκεανούς.

ΑΠΟ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ;

Όλα τα αντικείμενα που δεν απορρίπτονται, δεν μεταφέρονται ή δεν αποθηκεύονται με ορθό τρόπο, μπορεί να καταλήξουν ως απορρίμματα στη θάλασσα.

Προέρχονται κυρίως από χερσαίες δραστηριότητες και πρακτικές, όπως:

- Η κακή διαλογή και διαχείριση των απορριμμάτων στο σπίτι.
- Η ανεπαρκής διαχείριση των απορριμμάτων σε όλα τα στάδια: συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και τελική διάθεση.
- Οι εκροές ακατέργαστων αστικών λυμάτων στη θάλασσα.
- Η ανεύθυνη διάθεση βιομηχανικών αποβλήτων, που μπορεί να περιέχουν από υπολείμματα της γραμμής παραγωγής (υλικά συσκευασίας, πέλλετ κ.ά.) έως και ακατέργαστα λύματα.
- Οι δραστηριότητες αναψυχής και τουρισμού. Δυστυχώς πολλοί επισκέπτες αφήνουν πίσω τους, εκτός από πατημασιές στην άμμο, πολλά άλλα «ίχνη» της παρουσίας τους...

Τα απορρίμματα καταλήγουν στη θάλασσα μέσα από ποτάμια, χείμαρρους, υπονόμους και αποχετεύσεις αλλά και όταν παρασύρονται από τους ανέμους ή την παλίρροια.

Προέρχονται επίσης από θαλάσσιες δραστηριότητες, όπως:

- Η επαγγελματική αλιεία, καθώς τα αλιευτικά σκάφη μπορεί να πετούν στη θάλασσα σύνεργα, δίχτυα κ.ά.
- Η εμπορική ναυτιλία με τα φορτηγά, τα κρουαζιερόπλοια κλπ., που μπορεί να αδειάζουν λύματα, άχρηστα φορτία κ.ά.
- Ο θαλάσσιος τουρισμός, καθώς τα μικρά σκάφη αναψυχής και ψαρέματος μπορεί να πετούν μπουκάλια, κουτάκια, κονσέρβες, εξοπλισμό ψαρέματος κ.ά.
- Η υπεράκτια άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου σε εξέδρες απ' όπου κατά καιρούς διαφεύγει ανεξέλεγκτα παλιός εξοπλισμός κ.ά.
- Οι ιχθυοκαλλιέργειες, που συχνά δεν διαχειρίζονται σωστά τα παλιά ή αχρηστεμένα κλουβιά, δομικά υλικά, άδεια σακιά τροφών κλπ.

Όσα σκουπίδια παράγονται εν πλω συχνά καταλήγουν στη θάλασσα. Οι ανεπαρκείς εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων στα πλοία, τα λιμάνια και τις μαρίνες επιδεινώνουν το πρόβλημα.

Οι βαθύτερες αιτίες της συσσώρευσης απορριμμάτων στις θάλασσες και τις ακτές σχετίζονται με τα σύγχρονα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης (όσο περισσότερα καταναλώνουμε τόσο περισσότερα απορρίπτουμε), την ανεπαρκή εφαρμογή της νομοθεσίας και την αδιαφορία μας!

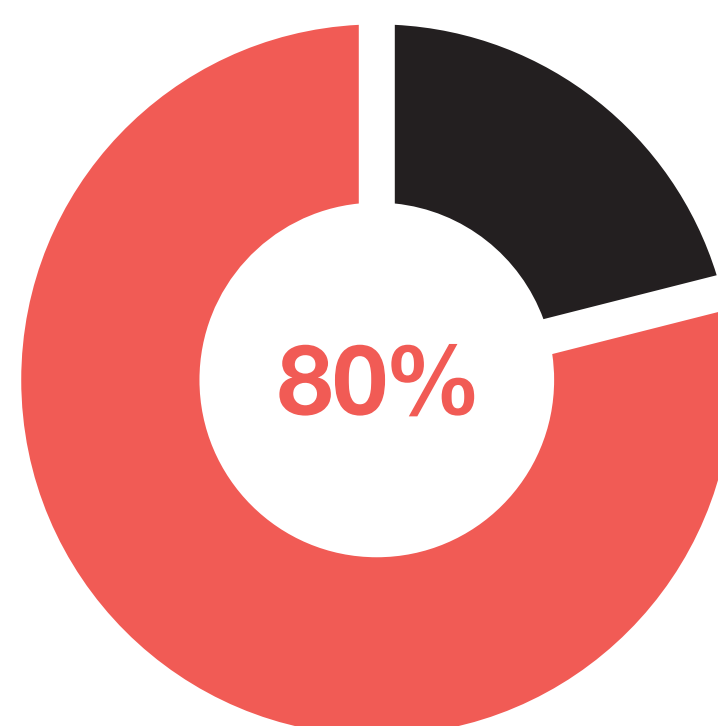
ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

Ποια είναι τα 10 αντικείμενα
που βρίσκουμε πιο συχνά στις παραλίες,
παγκοσμίως;

Πηγή: Ocean Conservancy, International Coastal Clean up 2012

Παγκοσμίως, αυτή η δεκάδα αντικειμένων
συνιστά το 80% του συνόλου των απορριμμάτων
των θαλασσών.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ & ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΠΛΑΣΤΙΚΩΝ

Τα πλαστικά αποτελούν το 60-80% όλων των απορριμμάτων που απαντώνται στις Ευρωπαϊκές Θάλασσες.

Τα πλαστικά κυριαρχούν στη ζωή μας λόγω της ανθεκτικότητάς τους. Ωστόσο, αυτή η σημαντική τους ιδιότητα μετατρέπεται σε μειονέκτημα όταν πεταχτούν, καθώς δεν αποικοδομούνται εύκολα: χρειάζονται εκατοντάδες χρόνια για την πλήρη αποσύνθεσή τους στη θάλασσα. Μέσα στον νερό τα πλαστικά σταδιακά χάνουν τις μηχανικές τους ιδιότητες, την ελαστικότητα, το χρώμα και το σχήμα τους και θρυμματίζονται. Αυτή η διαδικασία επιταχύνεται εάν τα πλαστικά εκτεθούν στον ήλιο, σε υψηλές θερμοκρασίες και τριβές, όπως συμβαίνει σε μια ακτή.

Στη θάλασσα τα μικρο-πλαστικά (με διάμετρο μικρότερη από 5 mm) προέρχονται είτε από την αποσύνθεση πλαστικών αντικειμένων, είτε από :

- τους κόκκους προϊόντων καθαρισμού και προσωπικής υγιεινής (π.χ. απολεπιστικά).
- τις μικροΐνες συνθετικών υφασμάτων που απομακρύνονται με το πλύσιμο (π.χ. πολυεστέρα).
- τα βιομηχανικά πέλλετ που είναι η πρώτη ύλη κατασκευής πλαστικών προϊόντων.

Αόρατα στο γυμνό μάτι, τα μικρο-πλαστικά αναμιγνύονται με το πλαγκτόν και είναι πλέον αδύνατον να απομακρυνθούν από το θαλάσσιο περιβάλλον... Αναπόφευκτα, πλήθος οργανισμών στις θάλασσές μας καταπίνουν αυτή την «πλαστική σκόνη».

ΠΩΣ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΓΡΙΑ ΖΩΗ & ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ & ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ;

«Σκουπίδια-παγίδες»

Τα ζώα της θάλασσας λόγω της έμφυτης περιέργειάς τους έλκονται από τα απορρίμματα, για να παίξουν ή να βρουν καταφύγιο. Αν μπλεχτούν ή παγιδευτούν σε αυτά μπορεί να υποφέρουν από βασιανιστικούς πόνους, να μην αναπτυχθούν φυσιολογικά, ακόμη και να βρουν το θάνατο ... όταν για παράδειγμα ένα αντικείμενο σφηνωθεί στη σάρκα τους ή γύρω από τη μουσούδα τους.

«Δίχτυα-φαντάσματα»

Αυτά είναι δίχτυα που πετάχτηκαν κατά λάθος ή σκόπιμα και, καθώς πλέουν στη θάλασσα ή σέρνονται στο βυθό για πολύ καιρό, συνεχίζουν να παγιδεύουν ψάρια. Η «ψαριά» τους προσελκύει και άλλα ψάρια, θηλαστικά και θαλασσοπούλια, που ψάχνουν για τροφή, που και αυτά με τη σειρά τους πιάνονται στα δίχτυα, προκαλώντας έναν θανάσιμο φαύλο κύκλο.

«Σκουπίδια-μεζέδες»

Τα ζώα της θάλασσας καταπίνουν απορρίμματα κατά λάθος ή επειδή μοιάζουν με την τροφή τους. Για παράδειγμα, οι χελώνες μπερδεύουν τις πλαστικές σακούλες με τις μέδουσες, τα πουλιά τρώνε ή ταιΐζουν τα μικρά τους με αντικείμενα που μοιάζουν με ψάρια, αυγά, καβούρια κ.ο.κ. Το στομάχι των ζώων γεμίζει με αντικείμενα που δεν μεταβολίζονται με αποτέλεσμα να υποφέρουν ή να πεθαίνουν από αστία. Αιχμηρά μέταλλα και γυαλιά προκαλούν μόλυνση και πόνο. Άλλοτε, η κατάποση απορριμμάτων φράζει την αναπνευστική οδό των ζώων και προκαλεί θάνατο από ασφυξία.

Βιο-συσσώρευση & Βιο-μεγέθυνση

Οι θαλάσσιοι οργανισμοί απειλούνται επίσης από τοξικές ουσίες που εκλύονται από τα απορρίμματα, ιδίως τα πλαστικά. Οι τοξικές ουσίες εισέρχονται στους θαλάσσιους οργανισμούς είτε απευθείας, με την κατάποση (βιο-συσσώρευση), είτε έμμεσα, με την κατανάλωση οργανισμών που είχαν πριν τραφεί με πλαστικά (βιο-μεγέθυνση).

Για τον άνθρωπο, που βρίσκεται στην κορυφή της τροφικής αλυσίδας, οι συνέπειες δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί.

ΠΩΣ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΓΡΙΑ ΖΩΗ & ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ & ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ;

Η εισβολή ξενικών ειδών απειλεί τη βιοποικιλότητα

Θαλάσσιοι οργανισμοί προσκολλώνται πάνω σε απορρίμματα και μεταφέρονται με αυτά σε θάλασσες όπου δεν θα μπορούσαν ποτέ να φτάσουν μόνοι τους. Στο νέο περιβάλλον αλληλεπιδρούν με τα αυτόχθονα είδη και μπορεί να απειλήσουν την άγρια ζωή και τα οικοσυστήματα.

Βλάβες στους βενθικούς οικοτόπους

Τα απορρίμματα μπορούν να βλάψουν τους οικοτόπους του βυθού με διάφορους τρόπους: για παράδειγμα, τα αλιευτικά σύνεργα προκαλούν σοβαρές φθορές σε κοραλλιογενείς υφάλους, ενώ τα ογκώδη αντικείμενα καταπλακώνουν αποικίες βενθικών κοινοτήτων, προκαλώντας τη διατάραξή τους, τη μη επαρκή οξυγόνωση ή και την «ασφυξία» τους.

Κάποιες «σωστικές επεμβάσεις» απειλούν τους παράκτιους οικοτόπους

Τα βαριά μηχανήματα που συχνά χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό των παραλιών μπορεί να προκαλέσουν βλάβες στους εκεί οικοτόπους.

ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ & ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΟΥΣ?

- Τα σκουριασμένα μέταλλα και γυαλιά στην ακτή ή το βυθό προκαλούν τραυματισμούς σε κολυμβητές και επισκέπτες.
- Τα ιατρικά απόβλητα (σύριγγες, επίδεσμοι κλπ.) αλλά και τυχόν ακατέργαστα αστικά λύματα αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και τη μετάδοση λοιμωδών νοσημάτων.
- Οι δύτες μπορεί να τραυματιστούν ή ακόμη και να πνιγούν αν παγιδευτούν σε δίχτυα.
- Τα θαλασσινά που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση μπορεί να είναι απειλή για την υγεία, αν περιέχουν τοξικές ουσίες.

- Τα απορρίμματα ασφαλώς υποβαθμίζουν αισθητικά μια παραλία...
- Οι ακτές με σκουπίδια δεν προσελκύουν τουρίστες και λιγότεροι τουρίστες σημαίνει μικρότερο εισόδημα για τις παράκτιες κοινότητες.
- Οι καθαρισμοί παραλιών είναι αρκετά δαπανηροί, ιδιαίτερα σε απομονωμένες περιοχές με δύσκολη πρόσβαση ή έλλειψη υποδομών (π.χ. χωρίς κάδους απορριμμάτων).

- Τα παρασυρόμενα δίχτυα και σχοινιά αν τυλιχθούν γύρω από προπέλες, άγκυρες κλπ., προκαλούν σοβαρές ζημιές που επιβαρύνουν τον ιδιοκτήτη του σκάφους.
- Τα «δίχτυα-φαντάσματα» που συνεχίζουν να παγιδεύουν και να θανατώνουν ψάρια, στερούν από τους ψαράδες πολύτιμες «ψαριές»...
- Τα επιπλέοντα απορρίμματα αποτελούν κίνδυνο για την πλοήγηση των σκαφών.

Οποιαδήποτε ζημιά προκαλούν τα απορρίμματα στα οικοσυστήματα και τις πολύτιμες υπηρεσίες που παρέχουν επηρεάζει τελικά τη ζωή και την ευημερία των ανθρώπων.

ΤΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ & ΤΙΣ ΑΚΤΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Στη Μεσόγειο θάλασσα τα απορρίμματα προέρχονται κυρίως από χερσαίες δραστηριότητες: στις ακτές συναντούμε συχνότερα γόπες από τσιγάρα, πλαστικά μπουκάλια και σακούλες καθώς και κουτάκια αλουμινίου, ενώ στη θάλασσα το 83% όλων απορριμμάτων επιπλέουν είναι πλαστικά.

Η Μεσόγειος θάλασσα έχει κάποιες ιδιαιτερότητες που δυσκολεύουν την αντιμετώπιση του προβλήματος:

- Οι περισσότερες μεγάλες πόλεις και βιομηχανίες, που είναι βασικές πηγές ρύπανσης είναι παραθαλάσσιες.
- Ως δημοφιλής τουριστικός προορισμός, η Μεσόγειος δέχεται κάθε χρόνο περίπου 200 εκατομμύρια τουρίστες.
- Συχνά οι χώροι τελικής διάθεσης απορριμμάτων βρίσκονται κοντά σε ακτές.
- Η Μεσόγειος θάλασσα χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα αυξημένη κίνηση ναυσιπλοΐας.
- Πρόκειται για μια ημίκλειστη θάλασσα, με αργό ρυθμό ανανέωσης του νερού.
- Είναι μια βαθιά θάλασσα (μέχρι 4.000 μέτρα) και τα απορρίμματα που παγιδεύονται σε μεγάλα βάθη χρειάζονται πολλά χρόνια για να αποσυντεθούν.
- Οι υψηλές θερμοκρασίες που επικρατούν ευνοούν την αποικοδόμηση των σκουπιδιών σε δευτερεύοντα προϊόντα που δύσκολα μπορούμε να συλλέξουμε ή να διαχειριστούμε.

Η μη εφαρμογή της υπάρχουσας νομοθεσίας εντείνει το πρόβλημα. Αν και οι περισσότερες χώρες της περιοχής έχουν λάβει μέτρα ώστε τα απορρίμματα να μη φτάνουν στη θάλασσα, η εφαρμογή τους είναι ανεπαρκής εξαιτίας προβλημάτων σε επίπεδο διοίκησης ή χρηματοδότησης, αλλά και λόγω ελλιπούς κατάρτισης των αρμόδιων υπηρεσιών.

Για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις χρειάζεται να ληφθούν μέτρα σε περιφερειακό επίπεδο, ώστε να:

- Εφαρμοστεί το νέο κοινό περιφερειακό σχέδιο δράσης για τα θαλάσσια απορρίμματα που λαμβάνει υπόψη τη μείωση παραγωγής των απορριμμάτων «στην πηγή».
- Επιβληθεί η υπάρχουσα νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο για τη διαχείριση των απορριμμάτων.
- Καταρτιστούν κατάλληλα όλοι όσοι εμπλέκονται στη διαχείριση των απορριμμάτων.
- Εφαρμοστεί ένα σύστημα παρακολούθησης των απορριμμάτων στη Μεσόγειο θάλασσα.
- Ενισχυθεί ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των χωρών.
- Υλοποιηθούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης με διάρκεια και συνέχεια.

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

Η χώρα μας έχει πολλές ιδιαιτερότητες που μεγεθύνουν τις επιπτώσεις της ύπαρξης απορριμμάτων στις θάλασσες και καθιστούν την αντιμετώπιση του προβλήματος δυσκολότερη, όπως είναι:

- Η πολύ μεγάλη ακτογραμμή της (η μεγαλύτερη στην Ευρώπη).
- Οι χιλιάδες απομονωμένες παραλίες και βραχονησίδες με δύσκολη πρόσβαση.
- Τα ισχυρά θαλάσσια ρεύματα που μεταφέρουν τα απορρίμματα σε απομακρυσμένες περιοχές.
- Ο μαζικός εντατικός τουρισμός ακόμη και σε ευαίσθητα παράκτια οικοσυστήματα.
- Η έλλειψη εγκαταστάσεων ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων σε πολλά λιμάνια της χώρας.
- Η αυξημένη κίνηση σκαφών (κρουαζιερόπλοιων, αλιευτικών, εμπορικών πλοίων κλπ.)

- Η αυξημένη ζήτηση για δραστηριότητες αναψυχής εν πλω (π.χ. ιστιοπλοΐα, θαλάσσια σπορ κλπ.).
- Οι ανεπαρκείς εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων, και δυστυχώς, οι αρκετές εναπομείνουσες ανεξέλεγκτες χωματερές, ορισμένες μάλιστα πολύ κοντά σε ακτές.
- Το ελλιπές σύστημα συλλογής σκουπιδιών στις παράκτιες περιοχές.
- Η ανεπαρκής εφαρμογή των υφιστάμενων νόμων που αφορούν στη διαχείριση των απορριμμάτων.
- Τα σχετικά χαμηλά επίπεδα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και υπευθυνότητας των αρμοδίων αρχών και των πολιτών.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος των απορριμμάτων σε θάλασσες και ακτές απαιτούνται πρωτίστως στρατηγικές πρόληψης και όχι στρατηγικές ανάσχεσης.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΝΘΕΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΘΑΛΑΣΣΕΣ & ΑΚΤΕΣ;

Ελαχιστοποίηση των απορριμμάτων

Η καλή διαχείριση των απορριμμάτων ξεκινά καταρχάς από τη μείωση της παραγωγής τους. Η ρύπανση πρέπει να προλαμβάνεται «στην πηγή»: σκουπίδια που δεν παράγονται ποτέ δεν κινδυνεύουν να καταλήξουν σε θάλασσες και ακτές!

Καλύτερη διαχείριση

Η διαχείριση των απορριμμάτων αφορά εξίσου τη συλλογή, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και την περιβαλλοντικά ασφαλή διάθεση. Μέσα από την ανάκτηση υλικών, την ανακύκλωση κλπ. μπορούμε να οδηγηθούμε σταδιακά σε μια «οικονομία μηδενικών αποβλήτων».

Σύσταση απορριμμάτων

Πρόβλημα αποτελεί όχι μόνο η ποσότητα των απορριμμάτων αλλά και η σύστασή τους. Καθώς αυτά διασπώνται θα πρέπει να μην εκλύουν επικίνδυνες ουσίες στο περιβάλλον.

Ο ρόλος του παραγωγού

Η «διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού» καθιστά τον κατασκευαστή ενός προϊόντος υπεύθυνο για ολόκληρη τη ζωή του, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης μετά τη χρήση του, της ανακύκλωσης και της τελικής του διάθεσης, π.χ. σε χώρους υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ) κλπ.

Κύκλος Ζωής Προϊόντων

Η πρόκληση για τους σχεδιαστές νέων προϊόντων είναι να λαμβάνουν υπόψη όλη τη διάρκεια ζωής τους, τις δυνατότητες ανακύκλωσης και την ασφαλή τελική τους διάθεση.

Δράσεις σε όλα τα επίπεδα

Οι δράσεις πρόληψης ή αντιμετώπισης, όπως π.χ. οι εκστρατείες ενημέρωσης, οι καθαρισμοί κ.ά., για να είναι αποτελεσματικές πρέπει να είναι πολλαπλές και μαζικές. Αυτό απαιτεί καλό συντονισμό σε τοπικό, εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο.

Εκπαίδευση, ενημέρωση, κατάρτιση:

Είναι αναγκαία τόσο η εξειδικευμένη προσέγγιση των εμπλεκόμενων φορέων (π.χ. τουρισμού, ναυτιλίας, βιομηχανιών κλπ.) όσο και η ενημέρωση του κοινού, σχετικά με τα γενεσιουργά αίτια των θαλασσίων απορριμμάτων, τις επιπτώσεις τους, και τους τρόπους μείωσής τους «στην πηγή».

ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΕΙΜΑΙ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΛΥΣΗΣ;

- Καταναλώνω λιγότερο και ελαχιστοποιώ τα απορρίμμάτα μου.
- Βρίσκω έξυπνους τρόπους επαναχρησιμοποίησης αντικειμένων.
- Μαθαίνω για τις δυνατότητες ανακύκλωσης στην περιοχή μου: τι ανακυκλώνεται και πώς;
- Ανακυκλώνω πλαστικά, γυαλιά, χαρτιά, κονσέρβες, αλλά και κινητά τηλέφωνα, ηλεκτρικές συσκευές και όσα αντικείμενα μπορούν να ανακυκλωθούν!
- Φτιάχνω χειροποίητα επαναχρησιμοποιούμενα περιτυλίγματα δώρων.
- Θυμάμαι πως στεριά και θάλασσα συγκοινωνούν και δεν πετάω ποτέ απορρίμματα στο δρόμο, σε ρέματα, ποτάμια ή τις ακτές.

- Αν δεν υπάρχει κάδος για απορρίμματα εκεί γύρω, τα κουβαλώ μαζί μου.
- Σε γιορτές και εκδηλώσεις δεν ελευθερώνω ποτέ μπαλόνια.
- Εξασκώ υπεύθυνα θαλάσσιες δραστηριότητες όπως ψάρεμα, ιστιοπλοία κ.λπ.
- Στις διακοπές μου διερευνώ τις πιο φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές στη μετακίνηση, διαμονή κλπ.
- Ενημερώνομαι και υποστηρίζω τις περιβαλλοντικά υπεύθυνες μαρίνες.
- Σέβομαι το έργο των οδοκαθαριστών και των δημόσιων υπηρεσιών καθαριότητας.
- Συμμετέχω σε εκστρατείες καθαρισμού παραλιών, ρεμάτων, κ.λπ.

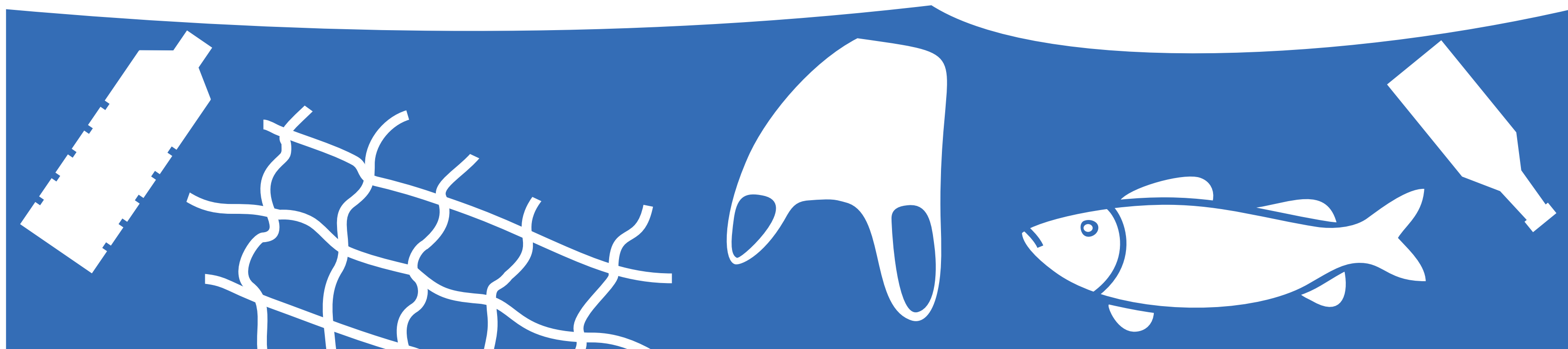
- Ενώνω τις δυνάμεις μου! Οι ομαδικές δράσεις είναι οι πιο αποτελεσματικές.
- Λέω όχι στις πλαστικές σακούλες.
- Αποφεύγω τα πλαστικά πιατικά μιας χρήσης.
- Μεταφέρω το κολασιό μου σε επαναχρησιμοποιούμενα δοχεία.
- Προτιμώ προϊόντα που φτιάχνονται από ανακυκλωμένα υλικά.
- Αποφεύγω τις περιττές συσκευασίες. Επιλέγω μια μεγάλη παρά πολλές μικρές συσκευασίες για το ίδιο προϊόν.
- Αποφεύγω ρούχα από συνθετικές ίνες γιατί συμβάλλουν στο πρόβλημα των μικρο-πλαστικών.

Γίνομαι παράδειγμα προς μίμηση: προτρέπω τους φίλους και την οικογένειά μου να βοηθήσουν στην προσπάθεια να κρατήσουμε καθαρές τις ακτές και τις θάλασσες.

Δεν ξεχνώ ότι με την προσωπική μου δράση μπορώ να κάνω τη διαφορά!!!

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ “MARLISCO”

MARLISCO

Stopping Marine Litter Together

**MARine Littter in
Europe Seas: Social
Awareness and
CO-Responsibility**

www.marlisco.eu

Ποιος είναι ο κύριος στόχος;

Το MARLISCO είναι ένα τριετές Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα (2012-2015) που σκοπεύει να ευαισθητοποιήσει το κοινό, να στηρίξει το διάλογο, να προωθήσει την συνυπευθυνότητα και να καθορίσει μια συλλογική αντίληψη για τα απορρίμματα σε θάλασσες και ακτές, προσανατολισμένη στην αειφορία.

Ποιες χώρες συμμετέχουν;

Συμμετέχουν 20 φορές από 15 παράκτιες χώρες των τεσσάρων περιφερειακών θαλασσών της Ευρώπης (Βαλτική, ΒΑ Ατλαντικό, Μαύρη Θάλασσα και Μεσόγειος θάλασσα). Η ομάδα του MARLISCO αποτελείται από τοπικές αρχές, ερευνητές, μη κυβερνητικές οργανώσεις, παραγωγούς, φορείς ανακύκλωσης και εταιρείες πολυμέσων από Ευρωπαϊκές χώρες

Πώς θα πετύχει τους στόχους του;

Το MARLISCO αναπτύσσει μια σειρά από δράσεις ενημέρωσης του κοινού για το θέμα των θαλάσσιων απορριμμάτων. Κύριες δράσεις του έργου είναι οι εξής:

- Μία Ευρωπαϊκή έρευνα για την εκτίμηση των αντιλήψεων και των στάσεων των κοινωνικών εταίρων σχετικά με τα απορρίμματα σε θάλασσες και ακτές.
- Η συλλογή καλών πρακτικών από όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την αντιμετώπιση του προβλήματος των θαλάσσιων απορριμμάτων.
- Μία διερευνητική μελέτη των γενεσιουργών αιτιών και των τάσεων όσον αφορά στα απορρίμματα σε κάθε περιφερειακή θάλασσα της Ευρώπης.
- Ένας Ευρωπαϊκός διαγωνισμός βίντεο για νέους.
- Η διοργάνωση σειράς δημοσίων συζητήσεων σε εθνικό επίπεδο, σε 12 χώρες.
- Η δημιουργία κοινών εκπαιδευτικών εργαλείων, όπως μιας έκθεσης, παιδαγωγικού υλικού, διαδικτυακών παιχνιδιών, ενός e-ντοκιμαντέρ κλπ.
- Η διοργάνωση διαφοροποιημένων δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης στις χώρες, όπως φεστιβάλ, καθαρισμών κλπ.

Ποιοι είναι οι Εταίροι;

Provincia di Teramo (Συντονιστής) • Coastal and Marine Union, Ολλανδία • Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science, Ην.Βασίλειο • University of Plymouth, Ην.Βασίλειο • European Plastics Converters, Βέλγιο • European Plastics Recyclers, Βέλγιο • MerTerre, Γαλλία • Regionalni Razvojni Center Koper, Σλοβενία • University College Cork, National University of Ireland, Ιρλανδία • Mare Nostrum, Ρουμανία • Die Küsten Union Deutschland, Γερμανία • IsoTech Ltd, Κύπρος • Union of Bulgarian Black Sea Local Authorities, Βουλγαρία • Plastics Europe AISBL, Βέλγιο • Universidade Nova de Lisboa, Πορτογαλία • Mediterranean Information Office for Environment, Culture and Sustainable Development, Ελλάδα • Turkish Marine Research Foundation, Τουρκία • Kommunenes Internationale Miljøorganisation, Δανία • Honky Tonk Film, Γαλλία • Media Tools, Γαλλία.

Το MARLISCO είναι ένα έργο χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση που υλοποιείται υπό το 7ο Πρόγραμμα Πλαίσιο (FP7). Στην παρούσα έκθεση εκφράζονται οι γνώμες και οι απόψεις των συγγραφέων και όχι απαραίτητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρουσίαση της παρούσας έκθεσης έγινε με την υποστήριξη του Συστήματος της Coca-Cola στην Ελλάδα (Coca-Cola Hellas & Coca-Cola Trias Έμφων).